

فهرست مطالب

کلام نویسندگان.....	۷
بخش اول: مقاله نویسی	
فصل اول: پیشگفتار.....	۱۳
فصل دوم: اصول اخلاقی در مقاله نویسی.....	۱۹
اطمینان از صحت اطلاعات علمی.....	۲۱
گزارش نتایج تحقیق مطابق اصول اخلاقی.....	۲۱
نگهداری و اشتراک گذاری داده ها.....	۲۱
نشر دوباره و تدریجی داده ها.....	۲۲
سرقت علمی و سرقت علمی از خود.....	۲۶
حمایت از حقوق و بهزیستی شرکت کنندگان در مطالعه.....	۲۸
حقوق و رازداری در رابطه با شرکت کنندگان.....	۲۸
تعارض منافع.....	۲۹
حمایت از حقوق مالکیت فکری.....	۳۰
حق تألیف.....	۳۰
داوران.....	۳۲
حقوق نویسندگان یک مقاله ی چاپ نشده.....	۳۳
برنامه ریزی برای رعایت اصول اخلاقی.....	۳۳
فهرست اصول اخلاقی.....	۳۴
فصل سوم: ساختار و محتوای مقاله.....	۳۵
بخش های مقاله.....	۳۷
عنوان.....	۳۷
عنوان مکرر.....	۳۸
نام نویسندگان.....	۳۹
وابستگی سازمانی.....	۳۹
یادداشت نویسنده.....	۴۱
چکیده.....	۴۹

۵۳	مقدمه
۶۳	روش
۶۴	طرح پژوهش و شرکت کنندگان
۶۷	ابزار
۶۸	روش اجرا
۷۶	نتایج
۸۳	جداول
۱۱۰	شکل‌ها
۱۲۰	بحث
۱۲۶	منابع
۱۲۸	نقل قول مستقیم و نقل قول غیرمستقیم (بازنویسی)
۱۲۸	نقل قول مستقیم
۱۳۶	نقل قول غیرمستقیم یا بازنویسی
۱۳۶	اصول ارجاع‌دهی به منابع در متن
۱۵۴	فهرست منابع
۱۵۵	عناصر یک منبع
۱۵۵	اطلاعات مربوط به نام نویسنده یا سرپرست نویسندگان
۱۶۱	تاریخ انتشار
۱۶۳	عنوان
۱۶۵	مشخصات مربوط به چاپ
۱۶۷	منابع الکترونیکی و اطلاعات مربوط به مکان‌یابی
۱۷۳	نحوه‌ی ارجاع‌دهی به منابع گوناگون
۱۷۳	الف- مقاله
۱۹۳	ب- کتاب
۲۰۳	پ- گزارش پژوهشی
۲۰۵	ت- همایش‌ها
۲۱۰	ث- پایان‌نامه و رساله
۲۱۹	ج- نقدهای علمی
۲۲۲	چ- رسانه‌های صوتی و تصویری

ح- آثار چاپ نشده ۲۲۷

بخش دوم: پایان نامه نویسی

چکیده ۲۳۵

فهرست مطالب ۲۳۶

فهرست جداول ۲۳۹

فهرست شکل ها ۲۴۰

سپاس گزاری ۲۴۱

تقدیم ۲۴۲

فصل اول ۲۴۳

فصل دوم ۲۴۷

فصل سوم ۲۴۸

فصل چهارم ۲۵۰

فصل پنجم ۲۵۲

منابع ۲۵۴

پیوست ۲۵۵

منابع و مآخذ ۲۵۷

کلام نویسندگان

یکی از معیارهای توسعه‌ی هر کشوری، سهم آن در تولید علم است. کشور عزیز ما ایران نیز در این راستا قدم‌های محکم و استواری برداشته و در حال حاضر از رتبه‌ی خوبی در منطقه و جهان برخوردار است. آنچه در این میان نقش بسیار مهمی در ارتقای رتبه‌ی یک کشور در تولید علم دارد، چاپ مقالات علمی معتبر است.

متأسفانه بسیاری از مطالعاتی که در ایران در قالب پایان‌نامه، طرح پژوهشی و غیره انجام می‌شوند به صورت یک گزارش مکتوب در کتابخانه‌ها باقی می‌مانند و نه تنها پژوهشگران دیگر نمی‌توانند به خوبی از آنها استفاده کنند و هزینه‌ی گزافی که برای آنها صرف می‌شود هدر می‌رود، بلکه نمی‌توانند نقشی در ارتقای رتبه‌ی کشور در تولید علم داشته باشند. امروزه در کشور ما فرایند چاپ مقاله تبدیل به یک فرایند بروکراتیک شده است، به طوری که دانشجویان برای دستیابی به مدارج علمی بالاتر و اساتید برای ارتقای جایگاه شغلی خود از یک فرایند تکراری برای چاپ مقالاتی استفاده می‌کنند که گاهی حتی به واقع هیچ مطالعه‌ای در پس آنها وجود ندارد. به واقع در دانشگاه‌های این کشور به جای تربیت دانشجویان پژوهشگر، دانشجویان مقاله‌نویس تربیت می‌شوند. در این شرایط، اغلب مطالعاتی که انجام می‌شوند نه برای ارتقای جایگاه کشور در تولید علم، بلکه برای طی فرایند اداری ارتقای دانشجویان و اساتید است. عمق فاجعه در جایی مشخص می‌شود که شغلی تحت عنوان مقاله و پایان‌نامه‌نویس ایجاد شده که به دلیل عدم نظارت صحیح، حتی تبلیغات گسترده‌ی فیزیکی و مجازی در این حوزه نیز انجام می‌شود. این افراد گاهی اقدام به انجام مطالعات دروغین و داده‌سازی‌های گسترده می‌کنند و در اقدام به چاپ این مقالات در مجلات داخلی و خارجی معلوم‌الحالی می‌کنند که چندی بعد در لیست سیاه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت قرار می‌گیرند. در نهایت وقتی تمام این موضوعات را کنار هم بگذاریم می‌بینیم که هدف علم در کشور به طور کامل با آنچه در تعریف علم وجود دارد متفاوت شده است.

در چنین شرایطی نیاز است مقالات و کتاب‌هایی در جهت روشن‌سازی شرایط چاپ شود و اقداماتی از سوی وزارتخانه‌های مرتبط در جهت جلوگیری از این فرایند صورت گیرد. اما نویسندگان کتاب حاضر، آسیب‌شناسی دیگری نیز از این شرایط دارند. یکی از مواردی که آب در آسیاب چنین

قرایند بروکراتیک بی‌فایده می‌ریزد، ضعف خود دانشجویان و پژوهشگران در نگارش پایان‌نامه و مقاله است. این امر باعث می‌شود تا دانشجو در شرایط استرس‌آور دانشگاه برای ارائه‌ی پایان‌نامه و مقاله‌ی مستخرج از آن، به سمت افراد غیرمتخصصی که اشتغال به مقاله و پایان‌نامه‌نویسی دارند رجوع کنند و همین امر باعث می‌شود تا دیگر نگاه صحیحی به فرایند انجام یک مطالعه نداشته باشند و تنها به دنبال ارائه‌ی گزارشی در قالب پایان‌نامه و یا مقاله به اساتید و دانشگاه باشند. بسیاری از این دانشجویان فرایند انجام یک پژوهش را به خوبی طی می‌کنند اما هنگام نگارش پایان‌نامه و یا مقاله با مشکلات و سؤالات بسیاری مواجه می‌شوند. این مشکلات بسیاری از اوقات باعث می‌شود دانشجویانی که مستعد تبدیل شدن به یک پژوهشگر خوب هستند در این مسیر ناامید شوند و دست از تلاش بکشند. بنابراین نویسندگان کتاب حاضر با مشاهده‌ی دقیق مشکلات دانشجویان اقدام به ارائه‌ی راهنمای گام به گامی کرده‌اند که فرایند مقاله و پایان‌نامه‌نویسی را به طور کامل تشریح می‌کند.

بسیاری از مجلات موجود در حوزه‌ی علوم رفتاری از سبک انجمن روان‌شناسی آمریکا¹ برای نگارش مقاله استفاده می‌کنند. گاهی دانشجویان به اشتباه تصور می‌کنند سبک انجمن روان‌شناسی آمریکا تنها محدود به روش ارجاع‌دهی می‌شود، اما باید گفت که این انجمن برای تک‌تک قسمت‌های یک مقاله و پایان‌نامه اصول دقیقی ارائه داده است که به کمک آنها می‌توان به خوبی یک مقاله و پایان‌نامه‌ی دقیق و صحیح نوشت. ممکن است سؤالی در ذهن برخی افراد شکل گیرد که چه لزومی دارد در کشور ما از اصول یک انجمن متعلق به کشوری دیگر در نگارش مقاله و پایان‌نامه استفاده شود و چرا دانشگاه‌ها و مجلات اقدام به ایجاد یک سبک منحصر به فرد برای کل کشور نمی‌کنند؟ در پاسخ به این سؤال باید گفت که وجود یک ساختار هماهنگ در نگارش مقاله و پایان‌نامه به خوانندگان کمک می‌کند تا به خوبی بخش‌های یک مقاله و پایان‌نامه را بشناسند و بتوانند به راحتی به اطلاعات مورد نظر خود دست یابند. از سوی دیگر اگر کشور ما بخواهد در حوزه‌ی علوم رفتاری و تربیتی مقالاتی در مجلات معتبر بین‌المللی چاپ کند باید ساختار مورد نظر آنها را در داخل کشور تا نوعی یکدستی و همگرایی در کار نگارش مقالات داخلی و خارجی ایجاد شود. به واقع یک پژوهشگر خوب ابتدا باید سبک صحیح مورد نظر مجلات بین‌المللی را بداند و سپس طبق آن سبک اقدام به نگارش مقاله کند. بنابراین وجود یک سبک واحد در تمام دنیا به نفع تمام

1 American Psychology Association (APA)

خوانندگان و نویسندگان مقاله در سرتاسر دنیا است.

در کتاب حاضر سعی شده تا تمام موارد موجود در سبک انجمن روان‌شناسی آمریکا با استفاده از حدود سی درصد از محتویات ویراست ششم راهنمای نگارش و نشر مقاله‌ی علمی انجمن روان‌شناسی آمریکا، (۲۰۱۱)، با کسب اجازه از انجمن)، مکاتبه با کارشناسان مطرح انجمن روان‌شناسی آمریکا، حدود ۳۵ منبع معتبر دیگر و تجربیات شخصی نویسندگان کتاب به طور دقیق توضیح داده شود.

در کتاب مذکور، اصول انجمن روان‌شناسی آمریکا برای مقاله‌نویسی «توضیح» داده شده است. تأکید بر واژه‌ی «توضیح» بدین دلیل است که با مطالعه‌ی متن کتاب، هر خواننده‌ای متوجه می‌شود که تنها قسمت‌های محدودی از راهنمای انجمن روان‌شناسی آمریکا مورد ترجمه قرار گرفته است. نویسندگان کتاب حاضر به جای ترجمه‌ی متن کتاب «اصول مقاله‌نویسی انجمن روان‌شناسی آمریکا»، ضمن نگارش مطالب مورد نظر به توضیح واژه‌هایی که در این کتاب وجود دارد نیز پرداخته‌اند تا دانشجویان بتوانند ابتدا این واژه‌ها را بشناسند و سپس اصول کار با آنها را فرا بگیرند. لازم به ذکر است که برای توضیح این واژه‌ها از ۳۲ منبع متفاوت استفاده شده است که در بخش منابع کتاب به وضوح قابل مشاهده هستند. نکته‌ی بعدی این است که نویسندگان این کتاب برای تمام اصولی که در زبان انگلیسی وجود دارد معادل فارسی ارائه داده‌اند تا بتوان یک رویه‌ی ثابت برای مقاله‌نویسی در علوم رفتاری به زبان فارسی در پیش گرفت. این مطالب در هیچ جای دیگری وجود ندارد. نکته‌ی بعدی این است که نویسندگان این کتاب برای اولین بار در ایران، اصول انجمن روان‌شناسی را در پایان‌نامه‌نویسی نیز ارائه داده‌اند. این مطالب نیز در هیچ جای دیگری وجود ندارد.

پژوهشگران عزیز با استفاده از این کتاب می‌توانند گام بسیار بلندی به سوی نگارش پایان‌نامه و مقالاتی عاری از مشکلات ساختاری بردارند و بدین ترتیب خود را برای چاپ مقالات در مجلات داخلی و خارجی معتبر به دست خویشتن آماده کنند.

دکتر رزیتا امانی

پژوهشگر و متخصص مشاوره‌ی خانواده و زوج

استادیار دانشگاه بوعلی سینا همدان

دکتر خدامراد مؤمنی

پژوهشگر و متخصص روان‌شناسی

دانشیار دانشگاه رازی کرمانشاه

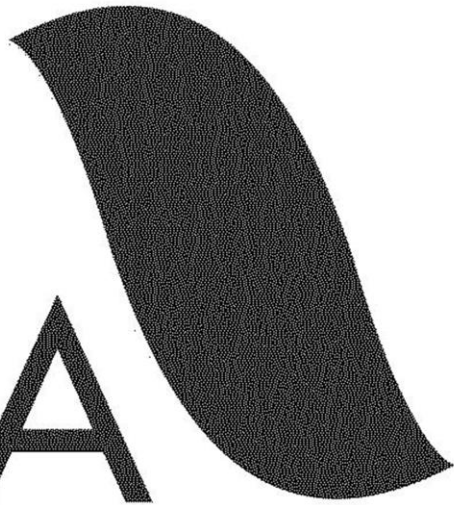
محمدرضا مجذوبی

دانش آموخته‌ی برتر روان‌شناسی عمومی

دانشگاه رازی

APA

مقاله نویسی

Article

فصل اول

پیشگفتار

یک پژوهش تنها زمانی کامل می‌شود که نتایج آن در جامعه‌ی علمی منتشر شود و دیگر پژوهشگران نیز از آن آگاه و برخوردار شوند. این انتشار می‌تواند در قالب رسمی و غیررسمی صورت گیرد. در دهه‌های اخیر انتشار رسمی نتایج مطالعات مختلف باعث شکل‌گیری مجله‌های علمی گوناگونی در سطح جهان شده است.

مجلات علمی مخزنی آکنده از دانش علمی در حوزه‌های مختلف هستند و این جریان در طول دهه‌های اخیر باعث شکل‌گیری ادبیات پژوهشی^۱ در هر حوزه‌ای از علم شده است. ادبیات پژوهشی به تمام متون چاپ شده با یک سبک خاص در یک حوزه‌ی خاص گفته می‌شود (بوث، کولومب و ویلیامز، ۲۰۰۸). در ادبیات پژوهشی مربوط به هر حوزه‌ای از علم می‌توان یافته‌ها، تحلیل‌ها، موفقیت‌ها، شکست‌ها و دیدگاه‌های بسیاری از پژوهشگران در طول سالیان متمادی را یافت. این ادبیات به پژوهشگران کمک می‌کند تا از تکرار مکررات خودداری کنند و دست به پژوهش در حوزه‌های جدیدتری بزنند. پس با نگاهی دقیق‌تر می‌توان فهمید که همواره یک فرایند تعاملی میان پژوهشگر و ادبیات پژوهشی در جریان است. در طول این فرایند، در ذهن پژوهشگر مسئله‌ای شکل می‌گیرد که او در جستجوی پاسخی برای این مسئله به ادبیات پژوهشی رجوع می‌کند.

در چنین شرایطی دو حالت به وجود می‌آید. در حالت اول، پژوهشگر با رجوع به ادبیات پژوهشی پاسخ قانع‌کننده‌ای برای مسئله ذهنی خود می‌یابد و در حالت دوم، اطلاعات موجود در ادبیات پژوهشی برای پاسخ‌گویی به مسئله‌ی ذهنی پژوهشگر کفایت نمی‌کند و در این صورت پژوهشگر دست به انجام یک پژوهش می‌زند. بدین ترتیب او برای یافتن اطلاعات قبلی، شناسایی شکاف‌ها، پژوهش‌های مشابه، روش‌هایی که برای انجام این نوع پژوهش‌ها در پیش گرفته شده است، فراهم آوردن چارچوبی برای پژوهش خویش، و شناسایی ایده‌ها، نتیجه‌گیری‌ها و نظریاتی

1 literature

برای تبیین تفاوت‌ها و شباهت‌های پژوهش‌های خود با پژوهش‌های دیگر به ادبیات پژوهشی رجوع می‌کند. بدیهی است که گاهی مسئله‌ی شکل گرفته در ذهن پژوهشگر ناشی از مطالعه در ادبیات پژوهشی می‌باشد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که همواره یک ارتباط مدوّر میان پژوهشگر و ادبیات پژوهشی وجود دارد.

در تعریف ادبیات پژوهشی که پیش از این گفته شد؛ دو نکته‌ی مهم وجود دارد که بهتر است بار دیگر بر آن تأکید شود. در این تعریف دو نکته‌ی «متون چاپ شده» و «سبک خاص» وجود دارد. وقتی سخن از چاپ شدن یک متن خاص به میان می‌آید، به طبع سبک یا شیوه‌ی خاصی برای چاپ آن نیز باید وجود داشته باشد. یک متن می‌تواند در قالب کتاب، پایان‌نامه، مقاله، چکیده‌ی مبسوط، چکیده و غیره چاپ شود، اما باید از معیارهایی که برای چاپ شدن آن ارائه شده است نیز پیروی کند. اگر چنین سبکی وجود نداشت، تمام متون موجود در ادبیات پژوهشی یک حوزه‌ی خاص به روش‌های گوناگونی نوشته می‌شدند و هر پژوهشگری به شیوه‌ی مورد نظر خود یک متن را تهیه و چاپ می‌کرد و در چنین شرایطی هیچ پژوهشگر دیگری نمی‌توانست از متن او به بهترین وجه استفاده کند. پس در هر حوزه‌ای از علم، به منظور جلوگیری از این آشفتگی، یک سبک خاص برای نگارش متون علمی وجود دارد. این سبک، زبان مشترک میان همه‌ی پژوهشگران یک رشته‌ی علمی است. پس حلقه‌ی مفقوده‌ی ارتباط مدوّر میان پژوهشگر و ادبیات پژوهشی همین سبک است. بدیهی است که پژوهشگران کشورهای مختلف اگر بخواهند متون خود را در سطح بین‌المللی منتشر کنند، علاوه بر رعایت چنین سبکی باید بتوانند مقاله‌ی خود را به زبان انگلیسی بنویسند.

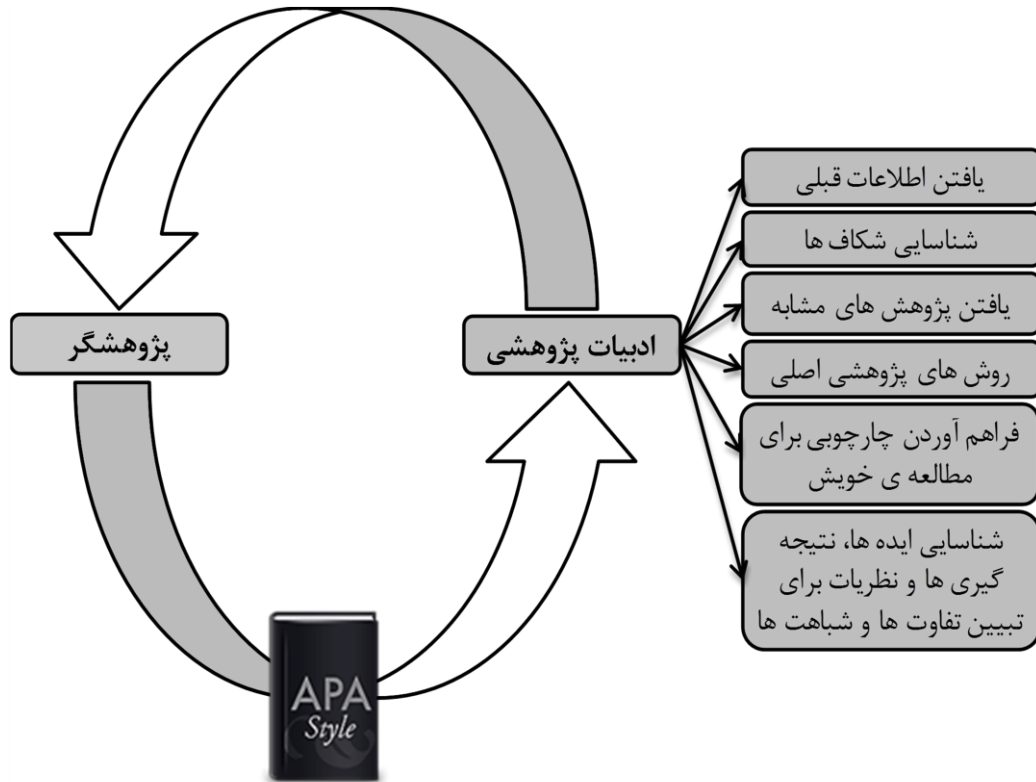
پژوهشگرانی که در رشته‌های مختلف علمی فعالیت پژوهشی دارند از سبک‌های متفاوتی برای نگارش متون علمی خود استفاده می‌کنند. برای مثال در رشته‌های ادبیات، هنر و علوم انسانی از سبک انجمن زبان مدرن^۱، در رشته‌های پزشکی، بهداشت و زیست‌شناسی از سبک انجمن پزشکی امریکا^۲ (که شباهت بسیار زیادی به سبک ونکوور^۳ دارد) و در علوم اجتماعی، تاریخ و مواردی همچون

1 Modern Language Association (MLA)

2 American Medical Association (AMA)

3 Vancouver

روزنامه‌نگاری و متون غیر علمی از سبک شیکاگو^۱ استفاده می‌شود. اما سبکی که در متون علمی بسیار رایج است و موارد استفاده زیادی در روان‌شناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی دارد روش انجمن روان‌شناسی آمریکا^۲ است.

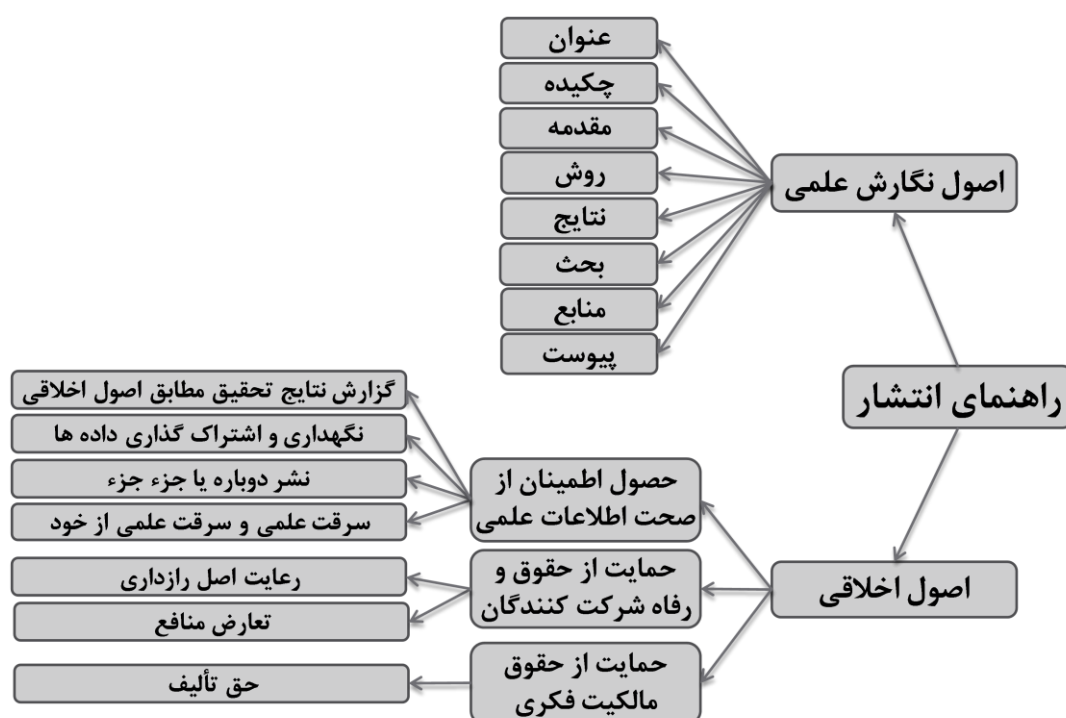
شکل ۱. ارتباط مدور پژوهشگر و ادبیات پژوهشی

راهنمای نگارش و نشر مقاله‌ی علمی بر اساس اصول انجمن روان‌شناسی آمریکا در سال ۱۹۲۹ برای اولین بار به صورت یک مقاله‌ی هفت صفحه‌ای منتشر شد. در طول این سال‌ها برای شش بار دیگر ویرایش شد تا اینکه هشتاد سال بعد، یعنی سال ۲۰۰۹، نسخه‌ی فعلی در دسترس قرار گرفت.

1 Chicago

2 American Psychological Association (APA)

معمولاً در بیشتر راهنماهای انتشار^۱ دو حوزه‌ی کلی اصول نگارش و اصول اخلاقی متمرکز هستند. اصول نگارش شامل یک مجموعه قوانین قراردادی برای ارائه‌ی اطلاعات است که برای سهولت کار افرادی که در آن حوزه شاغل هستند طراحی شده است. هر رشته‌ی علمی اصول نگارش خاص خود را دارد. اما اصول اخلاقی، زیربنای تمام تحقیقات یا اصول نگارش علمی بوده و معمولاً در تمام راهنماهای انتشار مشترک هستند.

شکل ۱-۲. نمای کلی راهنمای نگارش انجمن روان‌شناسی آمریکا (APA)

فصل دوم

اصول اخلاقی در پژوهش

بسیاری از اصول اخلاقی که در راهنمای نگارش و نشر انجمن روان‌شناسی امریکا بیان شده است متأسفانه در ایران رعایت نمی‌شود و حتی برخی از قوانینی که دانشگاه‌ها برای جذب دانشجویان تصویب کرده‌اند، خود باعث زیر پا گذاشتن این اصول شده است. اهمیت دادن بیش از حد به امتیاز پژوهشی دانشجویان و ارجحیت دادن آن بر قدرت آموزشی دانشجویان باعث شده تا دانشجویان دست به چاپ مقاله به هر قیمتی بزنند. در این فضا گاهی دیده می‌شود که اساتید و حتی مجلات علمی نیز دانشجویان را به زیر پا گذاشتن اصول اخلاقی ترغیب می‌کنند. بنابراین اگرچه فصل پیش‌رو بسیار کوتاه است اما حاوی مطالب بسیار ضروری است که انتظار می‌رود اساتید و دانشجویان به شدت به آنها اهمیت بدهند تا در سال‌های آینده فضایی اخلاقی بر جامعه‌ی پژوهشی کشور حاکم شود. در ادامه موضوعاتی مطرح شده است که یک پژوهشگر در هر مرحله‌ای از نگارش تا چاپ و حتی پس از چاپ مقاله با آن مواجه می‌شود و متأسفانه اکثر پژوهشگران از اصول موجود در این حوزه بی‌اطلاع هستند. اصول اخلاقی در راهنمای نگارش و چاپ مقاله انجمن روان‌شناسی امریکا با سه هدف کلی طراحی شده‌اند که در ادامه به بررسی آنها می‌پردازیم.

۱- اطمینان از صحت اطلاعات علمی

۲- حمایت از حقوق و بهزیستی شرکت‌کنندگان در تحقیق

۳- حمایت از حقوق مالکیت فکری^۱ یا معنوی

1 intellectual property rights

اطمینان از صحت اطلاعات علمی

گزارش نتایج تحقیق مطابق اصول اخلاقی

ماهیت روش علمی بر پایه‌ی مشاهداتی شکل گرفته است که قابل تکرار و تأیید از سوی دیگران است. بنابراین پژوهشگران نباید دست به داده‌سازی یا دستکاری آنها بزنند. همچنین اصلاح یا تغییر نتایج برای تأیید یک فرضیه یا حذف مشاهدات مسئله‌ساز یا دردرساز به منظور ارائه‌ی داستانی متقاعد کننده‌تر ممنوع است. آماده‌سازی دقیق یک مقاله امری بسیار ضروری است و ممکن است علی‌رغم دقت زیاد، همچنان اشتباهاتی حتی پس از چاپ مقاله در آن وجود داشته باشد. در چنین شرایطی نویسنده‌ی مقاله موظف است که سردبیر مجله‌ای که مقاله در آن چاپ شده است را در جریان بگذارد تا نسخه‌ی اصلاح شده در اختیار پژوهشگران قرار گیرد.

نگهداری و اشتراک‌گذاری داده‌ها

اگر در طول فرایند داوری و چاپ مقاله شبهه‌ای در رابطه با گزارش نتایج مقاله ایجاد شود، پژوهشگران باید هر زمان که سردبیر درخواست ارسال داده‌ها و اطلاعات مربوط به پژوهش را داد، این اطلاعات را در اختیار او قرار دهند. عدم همکاری در این زمینه می‌تواند منجر به توقف فرایند بررسی مقاله‌ی ارسال شده و عدم پذیرش آن شود. پژوهشگران حتی پس از چاپ مقاله باید داده‌های پژوهش خود را حفظ کنند تا اگر متخصصان حائز صلاحیت قصد بررسی و حصول اطمینان از صحت آن را داشتند، بتوانند به آن دسترسی داشته باشند. از پژوهشگران انتظار می‌رود که داده‌های خام و سایر اطلاعات پژوهش (پروتکل درمانی، نرم‌افزار، جزئیات فرایند کار و غیره) را حداقل تا پنج سال پس از چاپ پژوهش حفظ کنند. این اطلاعات برای پژوهشگران دیگری که قصد تکرار یک پژوهش خاص را دارند بسیار ضروری است و توصیه می‌شود که در صورت درخواست پژوهشگران حائز صلاحیت برای استفاده از این اطلاعات، در اختیار آنها قرار داده شود.

انجمن روان‌شناسی امریکا پژوهشگران حائز صلاحیت را ترغیب به ایجاد جریان باز اطلاعات در میان خودشان می‌کند. لازم به ذکر است که پیش از ارسال اطلاعات برای همکاران، امحاء تمام نشانه‌هایی که منجر به فاش شدن هویت شرکت‌کنندگان در پژوهش می‌شود، ضروری است. علاوه

بر رعایت اصل رازداری در مورد شرکت‌کنندگان در پژوهش، حق مالکیت و دیگر نگرانی‌های حامی مالی پژوهش نیز باید در نظر گرفته شود. البته جهت جلوگیری از ایجاد سوء تفاهم، لازم است پژوهشگری که درخواست اطلاعات دارد و پژوهشگری که اطلاعات را در اختیار قرار می‌دهد، یک قرارداد کتبی برای تبادل این اطلاعات بنویسند. برای مثال اینکه این اطلاعات تنها برای استفاده‌ی شخصی است و اجازه‌ی استفاده از آن در فراتحلیل یا دیگر مطالعات نیست. یا اینکه گیرنده‌ی اطلاعات مجاز به استفاده از آن در پژوهش دیگر، کنفرانس و یا فصلی از یک کتاب نیست. البته در این قرارداد باید مواردی همچون قواعد حق نشر، رضایت‌نامه‌ی شرکت‌کنندگان در مطالعه، شرایط مورد نظر حامی مالی پژوهش و غیره در نظر گرفته شود.

نشر دوباره و تدریجی

یکی از اصول انجمن روان‌شناسی امریکا این است که ادبیات پژوهشی باید از گزارشات حاصل از مطالعات مستقلاً شکل گرفته باشد. نشر دوباره^۱ و تدریجی^۲ (جزء جزء) مطالعات، این اصل را تهدید می‌کند. ابتدا لازم است توضیحاتی در رابطه با تفاوت نشر دوباره و تدریجی ارائه شود. نشر دوباره به معنی آن است که یک داده یا اطلاعات واحد حاصل از یک مطالعه در دو مقاله‌ی جداگانه ارائه شود. به عبارت دیگر، نشر دوباره زمانی اتفاق می‌افتد که پژوهشگر پس از چاپ داده‌های حاصل از یک پژوهش واحد، به هر دلیلی همان اطلاعات را بدون دستکاری یا با کمی دستکاری در مقاله‌ای دیگر به چاپ می‌رساند. اما نشر تدریجی به معنی تقسیم غیرضروری یافته‌های یک پژوهش در چند مقاله‌ی جداگانه است. در چنین حالتی پژوهشگر اطلاعات حاصل از یک مطالعه‌ی واحد را تکه تکه کرده و در قالب چند مقاله‌ی جداگانه به چاپ می‌رساند. برای مثال وقتی فردی پژوهشی با عنوان «اثربخشی خاطره‌پردازی ساختارمند گروهی بر کیفیت زندگی و شادکامی سالمندان» انجام می‌دهد و پس از اتمام مطالعه، دو مقاله با عناوین «اثربخشی خاطره‌پردازی ساختارمند گروهی بر کیفیت زندگی سالمندان» و «اثربخشی خاطره‌پردازی ساختارمند گروهی بر شادکامی سالمندان» به چاپ می‌رساند، اقدام به نشر تدریجی کرده است که رفتاری غیراخلاقی است.

1 duplicate publication

2 Piecemeal or fragmented publication